

## סיכום נוסחאות בגיאומטריה אנליטית-שאלון 07

### 1 הנקודה

המרחק בין הנקודות  $(x_1, y_1)$  ו- $(x_2, y_2)$  הוא:  $d = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$   
אמצע הקטע שקצותיו  $(x_1, y_1)$  ו- $(x_2, y_2)$  הוא בנקודה:  $\left(\frac{x_1+x_2}{2}, \frac{y_1+y_2}{2}\right)$   
נקודה המחלקת את הקטע  $AB$  שקצותיו  $A(x_1, y_1)$  ו- $B(x_2, y_2)$  ביחס של  $k : l$  היא:  $P\left(\frac{lx_1+kx_2}{l+k}, \frac{ly_1+ky_2}{l+k}\right)$   
שטח המשולש שקודקודיו הם  $(x_1, y_1)$ ,  $(x_2, y_2)$  ו- $(x_3, y_3)$  הוא:  $S = \frac{1}{2} |x_1(y_2 - y_3) + x_2(y_3 - y_1) + x_3(y_1 - y_2)|$

### 2 הישר

משוואה כללית של ישר:  $Ax + By + C = 0$   
משוואת ישר העובר דרך  $(x_1, y_1)$  ששיפועו  $m$ :  $y - y_1 = m(x - x_1)$   
הזווית  $\alpha$  שישיר ששיפועו  $m$  יוצר עם הכיוון החיובי של ציר ה- $x$ :  $m = \tan \alpha$   
בהנתן שני ישרים  $y = m_1x + n_1$  ו- $y = m_2x + n_2$  מתקיים:

1. הישרים נחתכים אם ורק אם  $m_1 \neq m_2$

2. הישרים מקבילים אם ורק אם  $m_1 = m_2$  וגם  $n_1 \neq n_2$

3. הישרים מתלכדים אם ורק אם  $m_1 = m_2$  וגם  $n_1 = n_2$

שיפוע הישר העובר בנקודות  $(x_1, y_1)$  ו- $(x_2, y_2)$ :  $\frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$   
משוואת הישר העובר דרך  $(x_1, y_1)$  ו- $(x_2, y_2)$ :  $y - y_1 = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}(x - x_1)$   
הישרים  $y = m_1x + n_1$  ו- $y = m_2x + n_2$  ניצבים אם ורק אם:  $m_1 \cdot m_2 = -1$   
הזווית (החדה) בין שניה הישרים  $y = m_1x + n_1$  ו- $y = m_2x + n_2$  מקיימת:  $\tan \alpha = \left| \frac{m_2 - m_1}{1 + m_2 m_1} \right|$

המרחק בין הישרים המקבילים  $Ax + By + C_1 = 0$  ו- $Ax + By + C_2 = 0$ :  $d = \frac{|C_1 - C_2|}{\sqrt{A^2 + B^2}}$   
המרחק בין הישרים המקבילים  $y = mx + n_1$  ו- $y = mx + n_2$ :  $d = \frac{|n_2 - n_1|}{\sqrt{m^2 + 1}}$   
מרחק הישר  $Ax + By + C = 0$  מראשית הצירים:  $d = \frac{|C|}{\sqrt{A^2 + B^2}}$   
מרחק הישר  $Ax + By + C = 0$  מהנקודה  $(x_1, y_1)$ :  $d = \frac{|Ax_1 + By_1 + C|}{\sqrt{A^2 + B^2}}$   
מרחק הישר  $y = mx + n$  מהנקודה  $(x_1, y_1)$ :  $d = \frac{|-mx_1 + y_1 - n|}{\sqrt{m^2 + 1}}$   
משוואות חוצי הזווית של הישרים  $A_1x + B_1y + C_1 = 0$ ,  $A_2x + B_2y + C_2 = 0$  נתונות ע"י:  $\left| \frac{A_1x + B_1y + C_1}{\sqrt{A_1^2 + B_1^2}} \right| = \left| \frac{A_2x + B_2y + C_2}{\sqrt{A_2^2 + B_2^2}} \right|$

### 3 המעגל

$(x - a)^2 + (y - b)^2 = R^2$  משוואת מעגל עם רדיוס  $R$  שמרכזו  $(a, b)$ :  
 $x^2 + y^2 = R^2$  משוואת מעגל קנוני עם רדיוס  $R$ :  
 $xx_1 + yy_1 = R^2$  משוואת המשיק למעגל הקנוני העובר דרך הנק'  $(x_1, y_1)$  הנמצאת על המעגל:  
 $(x - a)^2 + (y - b)^2 = R^2$  משוואת המשיק למעגל  $(x - a)^2 + (y - b)^2 = R^2$  העובר דרך הנק'  $(x_1, y_1)$  שעליו:  
 $(x - a)(x_1 - a) + (y - b)(y_1 - b) = R^2$   
 $m = \frac{x_1 - a}{y_1 - b}$  שיפוע משיקל למעגל שמרכזו  $(a, b)$  בנק'  $(x_1, y_1)$  שעליו:  
 $n^2 = R^2(m^2 + 1)$  תנאי ההשקה של הישר  $y = mx + n$  למעגל הקנוני:  
 $(x - a)^2 + (y - b)^2 = R^2$  תנאי ההשקה של הישר  $y = mx + n$  למעגל  $(x - a)^2 + (y - b)^2 = R^2$ :  
 $(-ma + b - n)^2 = R^2(m^2 + 1)$   
 $Ax + By + C = 0$  תנאי ההשקה של הישר  $Ax + By + C = 0$  למעגל  $(x - a)^2 + (y - b)^2 = R^2$ :  
 $\frac{|Aa + Bb + C|}{\sqrt{A^2 + B^2}} = R$   
 $(x - a)^2 + (y - b)^2 = R^2$  משוואת המשיקים למעגל  $(x - a)^2 + (y - b)^2 = R^2$  ששיפועם  $m$ :  
 $y - b = m(x - a) \pm R\sqrt{m^2 + 1}$   
 $xx_0 + yy_0 = R^2$  משוואת המיתר המחבר את המשיקים למעגל הקנוני היוצאים מנק'  $(x_0, y_0)$ :  
 $(x - a)^2 + (y - b)^2 = R^2$  משוואת המשיקים למעגל  $(x - a)^2 + (y - b)^2 = R^2$  היוצאים מנק'  $(x_0, y_0)$ :  
 $(x - a)(x_0 - a) + (y - b)(y_0 - b) = R^2$

### 4 אליפסה

$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$  משוואת האליפסה הקנונית שמרכזה בראשית הצירים וציריה על הצירים:  
 $c^2 = a^2 - b^2$  מוקדי האליפסה,  $(c, 0)$  ו- $(-c, 0)$  מקיימים:  
 $r_2 = a + \frac{cx}{a}$  (שמאלי),  $r_1 = a - \frac{cx}{a}$  (ימני): מרחק הנקודה  $(x, y)$  שעל האליפסה מהמוקדים:  
 $\frac{xx_1}{a^2} + \frac{yy_1}{b^2} = 1$  משוואת המשיק לאליפסה בנקודה  $(x_1, y_1)$  שעליה:

משוואת המיתר המחבר את נקודות ההשקה של המשיקים לאליפסה היוצאים מנק'  $(x_0, y_0)$ :  
 $\frac{xx_0}{a^2} + \frac{yy_0}{b^2} = 1$   
 $n^2 = a^2m^2 + b^2$  תנאי ההשקה של הישר  $y = mx + n$  לאליפסה:  
 $y = mx \pm \sqrt{a^2m^2 + b^2}$  משוואת המשיק לאליפסה ששיפועו  $m$ :

## 5 הפרבולה

$$y^2 = 2px$$

$$\left(\frac{p}{2}, 0\right)$$

$$x = -\frac{p}{2}$$

$$r = x + \frac{p}{2}$$

$$yy_1 = p(x + x_1)$$

$$y_1x + py = y_1(p + x_1)$$

$$(x_0, y_0) \text{ מהנקודה של הפרבולה היוצאים המשיקים של ההשקה הנקודות את המחבר את נקודות ההשקה של המשיקים לפרבולה היוצאים מהנקודה } (x_0, y_0)$$

$$yy_0 = p(x + x_0)$$

$$n = \frac{p}{2m}$$

$$y = mx + \frac{p}{2m}$$

משוואת הפרבולה הקנונית:

מוקד הפרבולה הוא בנקודה:

מדריך הפרבולה:

אורך רדיוס מנקודה  $(x, y)$  שעל הפרבולה למוקד ולמדריך:

משוואת המשיק לפרבולה בנקודה  $(x_1, y_1)$  שעליה:

משוואת הנורמל לפרבולה בנק'  $(x_1, y_1)$  שעליה:

שמחוצה לה:

תנאי ההשקה של ישר  $y = mx + n$  לפרבולה:

משוואת הישר ששיפועו  $m$  המשיק לפרבולה:

## 6 ההיפרבולה

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$$

$$c^2 = a^2 + b^2$$

$$r_2 = \left| \frac{cx}{a} + a \right| \text{ (שמאלי) } r_1 = \left| \frac{cx}{a} - a \right| \text{ (ימני) מרחק הנקודה } (x, y) \text{ שעל ההיפרבולה מהמוקדים:}$$

$$y = -\frac{b}{a}x, \quad y = \frac{b}{a}x$$

משוואת ההיפרבולה הקנונית:

מוקדי ההיפרבולה  $(c, 0)$  ו- $(-c, 0)$  מקיימים:

האסימפטוטות של ההיפרבולה הקנונית: